

[Kai Moltke.]

at der af den grund skabes konstruktive løsninger.

Axel Ivan Pedersen: I den redegørelse, økonomiministeren gav folketinget i tirsdags om forskellige foranstaltninger, som regeringen ønsker gennemført som et led i den økonomiske sanering, sagde han, at der ikke er tale om kriseforslag, men om en langsigtet reform. Denne langsigtede reform skulle bl. a. gå ud på en indskrænkning i kommunernes lånemuligheder — et forhold, hvorom hr. Lysholt Hansen har gjort berettiget kritiske bemærkninger. Jeg skal ikke opholde mig herved, men nok så meget ved den omstændighed, at ministeren i samme forbindelse bemærkede, at de ændringer, der sker i kommunestrukturen pr. 1. april 1970, vil skabe mere bæredygtige enheder, der ligesom staten må skaffe sig midler til løsning af nye opgaver over skatterne.

Som hjemmehørende i det nuværende Thisted amt og valgt til dette ting i Viborg amt, netop de to amter, der skal sammenlægges, vil jeg gøre et par bemærkninger i anledning af de refererede ministerudtalelser, ikke mindst på baggrund af, at der tales om langsigtede planer.

Den tanke, at investeringsopgaver skal klares over skatterne, er næppe gennemførlig i de pågældende områder, da man her har landets højeste beskatningsprocenter, et forhold, som den lovgivning om ændringer i byrde- og opgavefordelingen mellem stat og kommune, som folketinget har vedtaget, ikke har rettet, idet den udligning mellem landets forskellige egne, som var til sigtet, er udeblevet og dermed også den ligestilling i befolkningens rettigheder og forpligtelser, som man foregav var tilsigtet, uanset hvor i landet man er bosat. Herom vidner ganske enkelt den kendsgerning, at man i visse egne af landet har kommunale beskatningsprocenter, der er dobbelt så høje som andre steder, som i øvrigt også anført af hr. Lysholt Hansen i dag. Jeg har en oversigt over, hvilke beskatningsprocenter man har måttet vedtage i de nuværende kommuner i Thisted og Viborg amter med henblik netop på sammenlægninger. Af denne fremgår det, at der er 9 kommuner i hele landet, der har fastsat en beskatningsprocent på 22, og de er alle beliggende i

Thy, altså i Thisted amt. Af 28 kommuner i landet, hvor procenten ligger mellem 21 og 22, er de 20 også beliggende i Thisted amt. Adskillige kommuner i Salling i Viborg amt og den nye Morsø storkommune har beskatningsprocenter mellem 20 og 21.

Disse høje beskatningsprocenter hænger naturligvis sammen med det lave beskatningsgrundlag, som i sig selv er udtryk for megen ledighed og for, at store dele af befolkningen i disse områder hører til de lavtlønnede grupper, til pensionistgrupper, ligesom det er udtryk for de dårlige indtjeningsmuligheder i landbruget. Det må formentlig stå regeringen helt klart, at i disse kommuner er der ingen mulighed for, før vilkårene ændres, over skatterne at fremskaffe midler til løsning af selv de nødvendige opgaver, som ændringerne i kommunestrukturen kræver løst.

I denne forbindelse kan jeg ikke lade være med at fremsætte den bitre bemærkning, at befolkningen i tillid til, at opgave- og byrdefordelingen ville skabe den nævnte ligestilling, foretog hensigtsmæssige sammenlægninger af kommunerne i disse områder på frivillig basis og på et tidligt tidspunkt med det resultat, at man blev unddraget tilskud på flere hundrede tusinde kroner; bl. a. i Morsø kommune, penge, som man ville have fået, hvis man havde ventet og ladet kommunalreformkommissionen foretage det fornødne.

Det er altså ikke nye byrder, vi ønsker lagt på befolkningen, herunder heller ikke skatteforhøjelser til såkaldte fondsdannelser, men derimod yderligere muligheder for erhverv og beskæftigelse, bl. a. gennem fremme af Sallingsundbroprojektet, som blev vedtaget for snart 4 år siden ved lov af 16. april 1966. I stedet for at gå i gang med dette brobyggeri synes man at omgås med tanker om at forringe såvel de beskæftigelsesmæssige som de erhvervsmæssige vilkår. Jeg tænker på de planer vedrørende Nord-sallingbanen, man har udtalt sig om i det pågældende udvalg. Jeg må i denne forbindelse minde om de løfter vedrørende denne bane, der blev givet i Sallingsundbrokommissionen, og som er omtalt i betænkningen pag. 67 ff., hvoraf det fremgår, at godstrafikken vil kunne opretholdes til 1980. Om persontrafikken vil jeg sige, at så længe hovedvej 26 A ikke er fuldt udbygget gen-